



FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34025
Nom: La formació d'Europa (segles V-XI)
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau en Història	Facultat de Geografia i Història	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau en Història	Història Medieval Universal	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

CRUSELLES GOMEZ JOSE MARIA

APARISI ROMERO FREDERIC

RESUM

Aquesta assignatura forma part de la matèria "Història Medieval Universal" (12 crèdits), integrada alhora dins del mòdul "Història Universal" (66 crèdits) que conforma el segon curs del Grau en Història. Els seus continguts s'articulen cronològicament i temàtica amb els de l'assignatura "L'expansió i consolidació d'Europa (segles XI-XV)", impartida durant el segon semestre. L'objectiu és oferir als estudiants un coneixement general dels orígens i primers temps de la societat medieval, des de la desintegració de l'imperi romà d'Occident fins a la disgregació de l'imperi carolingi i la consolidació dels poders feudals.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS



COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aprentatge autònom

Capacitat crítica i autocrítica

Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi

Capacitat d'organització i planificació

Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió

Capacitat de transcriure, resumir i catalogar informació de forma pertinent

Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos

Coneixement de la història europea

Coneixement del marc diacrònic general del passat

Coneixement detallat d'un o més períodes específics del passat de la humanitat

Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat

Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals

Consciència que el debat i la investigació històrics estan en contínua construcció

Motivació per la qualitat

Resolució de problemes

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. De l'Imperi Romà d'Occident als regnes germànics (segles V-VIII).

1) La divisió política de l'Imperi romà (s. IV). 2) Les invasions germàniques del segle V. 3) Els regnes romano-germànics. 4) La reconquesta bizantina. 5) El regne franc merovingi.

1) Orígens, consolidació i crisi de l'Imperi Carolingi. 2) L'Imperi Carolingi: organització política i administrativa. 3) Les invasions dels segles IX-X i la fragmentació política de l'Imperi Carolingi. 4) Canvis



2. L'Imperi Carolingi (segles VIII-X).

geopolítics en el Mediterrani I: Bizanci. 5) Canvis geopolítics en el Mediterrani II: l'Islam

3. La cristianització d'Europa i el renaixement cultural carolingi.

1) L'estructura eclesiàstica a l'Europa altomedieval. 2) El monacat altomedieval. 3) Cristianització i religiositat laica. 4) El renaixement cultural a l'època carolíngia.

4. Bases socials i econòmiques del primer creixement europeu

1) La societat camperola en el món tardoantic. 2) L'economia agrària en els segles VII-X: la vil·la carolíngia. 3) La ciutat episcopal en l'Alta Edat Mitjana. 4) L'economia mercantil entre els segles V-X.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	90,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

A) Assistència a classe:

1) Classes teòriques (30 hores): els professors exposaran els aspectes essencials de la matèria, sistematitzaran els continguts i subministraran bibliografia per a la preparació de l'examen.



2) Classes pràctiques (15 hores): anàlisi de texts, mapes i d'altres materials oferits pel professor com a complement de les classes teòriques i preparació dels treballs pràctics individuals.

3) Assistència a seminaris o activitats complementàries (15 hores) programades per la Facultat i/o pels professors. En l'Annex el professor indicarà l'oferta docent i els oportuns mecanismes d'avaluació.

B) Tutories:

Els estudiants disposaran d'un horari d'atenció por part dels professors responsables de l'assignatura a fi que puguen realitzar voluntàriamente consultes sobre la matèria i l'organització acadèmica. Els horaris de tutoria s'exposaran al tauler d'anuncis del Departament d'Història Medieval i a l'Aula Virtual.

C) Estudi i preparació de classes, treballs i exàmens:

Durant el semestre, el professor establirà una sèrie d'activitats obligades per als alumnes, relacionades amb la formació teòrica i la resolució de problemes, que s'elaboraran fora de l'horari lectiu, i l'avaluació es reflectirà en la nota final de l'assignatura. El desenvolupament concret d'aquest apartat, segons els grups, es posarà a l'Annex.

AVALUACIÓ

L'avaluació final de l'assignatura en la primera convocatòria es regirà pel procediment següent:

1º **Prova escrita** a realitzar en la data establerta per la Facultat, on es valorarà el nivell de coneixements dels estudiants d'acord amb els objectius de l'assignatura, així com l'expressió escrita correcta (tant en el plànol expositiu com terminològic) i la capacitat de relació y reflexió. Els procediments concrets d'examen seran establerts per cada professor. **Caldrà obtenir una qualificació de 4 sobre 10 a la prova escrita** per a poder incorporar la resta de les qualificacions (treballs individuals, controls de lectura, activitats complementàries).

2º Diferents tipus de **treballs individuals** que afecten tant al procés de comprensió dels coneixements històrics explicats a l'aula com a l'anàlisi pràctica de fonts històriques. La tipologia d'aquests treballs serà fixada por cada professor a l'ANNEX.

3º Els professors comunicaran el termini i els procediments d'avaluació de l'**activitat complementària** en consonància amb llur caràcter (realització de memòries, control d'assistència, etc.), segons s'estableix per a cada grup de l'assignatura.

4º El percentatge que cadascuna de les proves d'avaluació representarà en la nota final de l'assignatura serà el següent:

a) Examen final 60-70%%



b) Treballs individuals 20-30%

c) Activitats complementàries 10%

La **segona convocatòria** seguirà les següents especificacions:

1º **Examen** a realitzar en la data establerta per l'administració del centre, que **seguirà els criteris d'avaluació establerts en l'examen de la primera convocatòria**.

2º Es conservarà la qualificació obtinguda en els **treballs pràctics** individuals presentats en el seu moment, encara que podran refer-se i ser avaluats de nou, sempre a criteri del professor.

3º Els **controls de lectura** i les **activitats complementàries** només seran inclosos en l'avaluació de la segona convocatòria en el cas d'haver estat realitzats dins dels terminis corresponents durant el curs.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

- ÁLVAREZ PALENZUELA, V. (2002): Historia universal de la Edad Media, Barcelona, Ariel.
- BALARD, M. et al. (1989), Edad Media occidental. De los bárbaros al Renacimiento, Madrid, Akal.
- BONNASSIE, P. (1983): Vocabulario básico de la Historia medieval, Barcelona, Crítica.
- DUBY, G. (dir.), (1995): Atlas histórico mundial, Madrid, Debate.
- GARCÍA DE CORTÁZAR, J. A.- SESMA MUÑOZ, J. A. (1997): Historia de la Edad Media. Una síntesis interpretativa, Madrid, Alianza.
- HEATHER, Peter, La caída del Imperio Romano, Barcelona: Crítica, 2006.
- HEATHER, Peter, Emperadores y bárbaros. el primer milenio de la historia de Europa, Barcelona: Crítica, 2009.
- KAPLAN, M. (Dir.) (2004): Edad Media. Siglos IV-X, Granada, Universidad.
- LADERO, M. A. (1987): Historia Universal. Edad Media, Barcelona, Vicens Vives.
- LOYN, H. R. (ed.) (1989): Diccionario Akal de Historia Medieval. Madrid, Akal.
- MCKITTERICK, R. (2002): La alta Edad Media, Barcelona, Crítica.
- MITRE, E. (1992): Textos y documentos de la época Medieval (Análisis y comentarios). Barcelona, Ariel.
- VINCENT, C. (2001): Breve historia del Occidente medieval, Madrid, Alianza.
- WICKHAM, Ch. (2009): Una Historia nueva de la alta Edad media. Europa y el mundo mediterráneo, 400-800, Barcelona: Crítica.
- WICKHAM, Ch. (2013) El legado de Roma. Una historia de Europa de 500 a 1000, Barcelona: Pasado & Presente